

Tribuna

Creixement urbà i sostenibilitat

ÒSCAR SALADÍ

Dir. Càtedra Dow /
URV de Desenv. Sost.

La dinàmica demogràfica d'un poble o d'una ciutat depèn del balanç entre naixements i defuncions. Al creixement natural s'ha d'afegir la diferència entre la gent que arriba (immigrants) i la gent que marxa (emigrants), independentment de si vénen o marxen del poble del costat o de l'altra punta del món.

Pel que fa al saldo migratori, el dinamisme econòmic de la zona i l'atractiu de la localitat (accessibilitat, comunicació, equipaments, serveis, disponibilitat i preu del sòl, qualitat de l'entorn, etc.), entre altres, hi juguen un paper important.

En els darrers anys, molts dels nuclis urbans de les poblacions de les nostres comarques han tingut la necessitat d'expandir-se urbanísticament per tal d'encabir una població en augment i també per la demanda de segones residències en aquelles poblacions amb atractiu turístic.

El creixement, en aquest cas urbanístic, no sempre és sinònim de desenvolupament. Perquè ho sigui, ha de ser sostenible i, per tant, ha de ser el fruit d'una planificació a llarg termini feta amb cura i deixant de banda interessos especulatiu. Només així contribuirà a millorar la qualitat de vida de la població, és a dir, al seu desenvolupament.

En primer lloc s'ha d'analitzar si és necessari augmentar el nom-

bre d'habitatges disponibles dins l'entramat urbà (i en quina quantitat) o si és necessari que, directament, l'entramat urbà s'eixampli com a conseqüència d'una demanda real o prevista.

L'anàlisi ha de tenir en compte quines són les causes que justifiquen l'augment de la demanda (un territori no pot convertir-se, per exemple, en un pol d'atracció turística de la nit al dia) i quines són les necessitats (noves o incrementades) derivades del creixement de població previst, entre altres: subministrament d'aigua potable, xarxa de clavegueram i tractament de les aigües residuals, recollida de la brossa, assistència sanitària, llars d'infants, manteniment dels espais públics, xarxa de transport urbà i tots els serveis gestionats per l'Administració local. S'han de dimensionar adequadament.

*Un territori no pot
convertir-se en un pol
d'atracció turística
de la nit al dia*

La segona qüestió a tenir en compte és: on construïm els edificis? Sabem que hi ha unes restriccions legals, com ara no fer-ho en espais protegits o bé en zones inundables. I també sabem que en determinats llocs el medi natural és bastant propens a manifestar-se amb episodis d'inesitabilitat: despreniments, esllavissades, enfonsaments i altres calamitats d'origen natural.

Com diria un col·lega de l'Escola d'Arquitectura de la URV, «compte amb les argiles expan-

sives». Però el que destaca per sobre de la resta, com a mínim a l'àrea mediterrània, són les pluges d'alta intensitat associades a inundacions. Al litoral el risc d'inundació d'algunes zones urbanes és elevat. Però clar, que aquest risc es materialitzi periòdicament, principalment a finals d'estiu i a la tardor, pot ser més degut al fet que hem construït en un lloc poc adequat que no pas a la mateixa pluja.

La tècnica i la tecnologia permeten construir a gairebé qualsevol lloc, però tot té un límit. Els excessos acostumen a tenir conseqüències directes, així com també efectes secundaris.

El litoral mediterrani de casa nostra és un bon exemple de barra lliure pel que fa a la construcció amb una ocupació desmesurada i que ha estat, en molts casos, mal, poc o gens planificada. Com

és possible que s'hagin construït i venut cases que necessiten una bomba d'aigua per evitar que el soterrani s'inundi quan plou?

No tots els indrets són aptes per acollir assentaments, activitats econòmiques, infraestructures de transport i comunicació, aerogeneradors o centres de confinament de la brossa. Així, en cada població s'han de buscar i trobar aquelles zones aptes per tal de créixer urbanísticament quan sigui necessari, però d'una manera ordenada.

Una darrera qüestió: com ha de ser el creixement urbà? Bé, ja hem parlat que ha de ser sostenible. Però ara em refereixo al grau de dispersió del creixement en relació amb el nucli existent o el nucli antic en el cas dels pobles.

No hi ha cap dubte que serà menys sostenible com més dispers sigui. Els costos ambientals i econòmics d'un creixement urbà poc compacte són molt superiors. A més, la dinamització o revitalització econòmica d'un poble (comerços, restaurants, etc.) difícilment es produirà si la nova zona urbana té pocs nexes amb el nucli antic.

En definitiva, si en temes urbanístics es vol créixer de manera sostenible, aquest creixement ha d'estar justificat i realitzar-se d'acord amb una bona diagnosi que ha de permetre saber quins són els espais més adequats. D'aquesta manera hauria de ser més fàcil arribar a consensos, sempre que hi hagi la voluntat d'assolir-los. De moment, ara estem pagant les conseqüències de la feina mal feta dels temps en què semblava que tot anava bé.

MIRADOR

2014, l'any de la democràcia

LLUÍS SALVADÓ

Diputat al Parlament i
secr. gen. adjunt d'ERC

El 9 de novembre, tenim una cita amb la democràcia. Per primera vegada en la història, els ciutadans de Catalunya serem convocats a votar sobre la independència, i tindrem l'oportunitat de manifestar la voluntat d'un poble a les urnes per decidir el nostre futur col·lectiu com a país. Perquè en democràcia el que compta és el teu vot; així ho estableix i ho avala el dret internacional.

L'article 1.2 de la Carta de les Nacions Unides determina com

un dels seus propòsits fonamentals és «desenvolupar entre les nacions unes relacions amistoses basades en el respecte al principi de la igualtat de drets dels pobles i del seu dret a l'autodeterminació».

Allarg de la història, la força de la voluntat de la gent ha estat imparabile. Ho va ser el 1931, quan, després d'unes eleccions municipals, va caure la monarquia espanyola i es va proclamar la segona república. Ho va ser el 1933, quan les dones exercien per primera vegada el dret a vot a Catalunya, a Canet de Mar. Ho va ser el 1965, quan la població afroamericana va poder votar

als Estats Units de forma generalitzada. Ho va ser, precisament, el 9 de novembre del 1989, quan la pressió popular va fer caure el mur de Berlín. Ho va ser el 1994, quan els afrikaans liderats per Nelson Mandela van votar i van tombar l'apartheid.

I ho va ser, també, en 32 ocasions en què països d'arreu del món van exercir el seu dret a l'autodeterminació i van votar sobre la seua independència. Països d'arreu, en temps tan llunyans com el 1846 a Libèria, el 1905 a Noruega o el 1944 a Islàndia. O tan propers temporalment com l'any passat a Puerto Rico (EUA), el 1995 al Que-

bec o tota l'onada del 1990-1991 amb el desmantellament del bloc comunista de l'est d'Europa: Letònia, Lituània, Estònia, Croàcia, Eslovènia, Ucraïna, Geòrgia... O com farà Escòcia amb total normalitat el proper 18 de setembre.

La gran majoria d'aquests països, avui, són estats independents, alguns fins i tot ens sembla que ho han estat tota la vida; d'altres, pocs, van perdre el seu referèndum, i els seus ciutadans van decidir lliurement continuar formant part de l'estat original. Però tots aquests països van exercir el seu legítim

dret a decidir el seu futur mitjançant l'instrument més democràtic que existeix: el vot lliure dels seus ciutadans.

I els catalans i les catalanes votarem el nostre futur, sense cap dubte, perquè hem demostrat al món la nostra ferma voluntat d'esdevenir un nou estat d'Europa. I ho hem demostrat de forma massiva, cívica, democràtica, respectuosa. I ho farem per construir un nou país per a

tothom, un nou país que naxerà del vot dels seus ciutadans, un país que podrem dibuixar des de la il·lusió col·lectiva del nostre poble.

*Letònia, Lituània,**Estònia, Croàcia,**Eslovènia, Ucraïna...**no eren independents*